

קורסי בחירה מומלצים לצוערים:

יישומי GIS בלימודים רגיונאליים של הגליל **מרצה: גד שפר**

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים הכרה, יכולת ושימוש עצמאי במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS) בתוכנת ArcGIS, תוך התמקדות בלימודים רגיונאליים של הגליל. השיעורים יהיו מחולקים לשני חלקים. חלקו הראשון של השיעור יהיה תיאורטי וחלקו השני יהיה מעשי – תרגול. הקורס בנוי בשלבים, כך שבסופו של הקורס לסטודנטים תהיה היכולת לעשות שימוש עצמאי במערכת ה-ArcGIS ובניתוחים מרחביים. הקורס יתמקד בנושאים הבאים: איסוף מידע מרחבי, עיגון של מפות/תצלומי אוויר, דיגיטציה, ניהול וניתוח נתונים, שאילתות מרחביות, ויצירת מפות מוגמרות. במהלך הקורס נעסוק ביישום החומר הנלמד בהקשר של המרחב הגיאוגרפי בגליל בנושאים שונים בהם: פיתוח בר-קיימא, טבע, ביטחון, תעסוקה, כלכלה, פיתוח אזורי ותרבות.

היבטים כלכליים בקיימות **מרצה: ד"ר גל חגית רומנו**

קיימות מוגדרת כ"פיתוח המספק את צורכי ההווה ללא סיכון היכולת של הדורות הבאים לספק את צורכיהם שלהם" (דו"ח ברונטלנדף 1987, האומות המאוחדות). בשנים האחרונות מצטברות יותר ויותר הוכחות להתחממות גלובלית ולמשבר אקלים. קצב הגידול של האוכלוסייה, ההתפתחות התעשייתית, הצרכנות המוגזמת וטביעת הרגל האקולוגית של כל פרט ופרט, פוגעים בסביבה ובפוטנציאל הדורות הבאים לספק את צרכיהם. גופים ירוקים שונים קוראים לצמצום הצריכה, ומנגד, מתנגדים ומכחישי משבר האקלים טוענים כי ניסיון להפחית פליטה של גזי חממה יביא להאטה של הכלכלה ולפגיעה ממשית בחברה. **בקורס נכיר את הקשרים הרבים והמורכבים בין הפעילות הכלכלית, הסביבה והחברה. הכרת שורש הבעיה הסביבתית בעולם המודרני, פתרונות כלכליים יתרונותיהם ומגבלותיהם. הקניית בסיס ידע מולטי דיסציפלינארי לנושא הסביבה והקיימות. כיצד כל אלו משפיעים עלינו-בני האדם? כל זאת תוך הקשר איכות חיי האדם.**

מבוא לסביבה ולחברה **מרצה: ד"ר גל חגית רומנו**

הממשק בין סביבה וחברה והקשר ההדוק בין צדק חברתי וצדק סביבתי הינן סוגיות מרכזיות העומדות על סדר היום בפוליטיקה העולמית והישראלית. בקורס נלמד מושגי יסוד בדין הסביבתי ובכלכלת הסביבה ונשתמש בהם כדי לנתח נושאים עכשיויים במדיניות וסביבה, כדוגמת הקשר בין מצב חברתי-כלכלי ובין זיהום הסביבה, שימוש בינחלת הכללי על ידי חברות כלכליות, הסיכויים והסיכונים בקידוחי הגז הטבעי, מדיניות השימוש בהנדסה גנטית, מדיניות המיחזור בישראל, אחריות תאגידית וסחר בפליטות. בתחום זה נערוך השוואה בין ישראל לבין שאר מדינות העולם המפותחות. כמו כן, הקורס יעסוק בתהליכים אקו-פוליטיים גלובליים עם הפנים לעתיד.

סוציולוגיה של הקיבוץ

מרצה: ד"ר זאביק גרינברג

הקורס יעסוק בסקירת האפיונים הייחודיים של החברה הקיבוצית בישראל. בחלקו הראשון של הקורס נכיר את השורשים הרעיוניים שהביאו להקמת הקיבוצים והאידיאולוגיה המובילה את החשיבה השיתופית. בחלקו השני של הקורס יבחנו התפקידים החברתיים של הקיבוץ בשנים שלפני הקמת המדינה ומיד לאחריה, נבחן את השפעת הקליטה ההמונית שהתרחשה בקיבוצים בשנות השבעים, נכיר את יחסי הקיבוצים עם עיירות הפיתוח ומיקום הקיבוצים בפריפריה הגיאוגרפית של ישראל. נבחן את התפתחות המשבר הכלכלי- חברתי והשבר האידיאולוגי אליהם נקלעו הקיבוצים בשנות השמונים. נבדוק את המשמעות של תהליכי השינוי המתרחשים בקיבוצים תוך ניסיון להתאמת הקיבוץ למציאות הכלכלית הגלובאלית.

על אנשים, עסקים וחברות בעידן הגלובלי

ד"ר תמר ברקאי

הקורס ידון בסוגיות המרכזיות שעומדות במוקד היחסים בין עסקים לחברה בעשורים האחרונים, ובפרט בפריחתם של הרעיון והפרקטיקה של "אחריות תאגידית". במסגרת הזו נתחקה אחר הרקע ההיסטורי, הכלכלי, והחברתי, הן ברמה המקומית והן ברמה הגלובלית, שבבסיס ההיענות הגוברת של עסקים לציפיות וללחצים המופנים כלפיהם כי ייטלו על עצמם מחויבויות שבאופן מסורתי טופלו על ידי גופים מדינתיים. בהקשר זה נדון במשמעותם החברתית והפוליטית של תהליכי הגלובליזציה. בפרט, נתחקה אחר הזיקה בין שלושה תהליכי שינוי יסודיים שהתחוללו בעשורים האחרונים:

1. השינוי במעמדן ובתפקידיהן של מדינות לאומיים.
2. התעצמותם חסרת התקדים של תאגידים רב-לאומיים וארגונים פיננסיים טרנס-לאומיים.
3. הצמיחה של חברה אזרחית גלובלית.

בחלק המסכם של הקורס נדון בצמיחתן של תופעות חדשות כגון כלכלת השיתוף ועסקים חברתיים ובהשלכות שלהן על אנשים, עסקים וחברות. לאורך הקורס ישמש הדיון בתהליכים הגלובליים כבסיס להבנת תהליכים דומים שמתחוללים בתפר שבין עסקים וחברה בישראל.